

CJP MAGAZINE IN YOUR FACE

Hoe kun je in een theatervoorstelling duidelijk maken dat er vandaag de dag geen persoon meer ontraceerbaar blijkt te zijn? Door je publiek on stage uit te kleden aan de hand van facebookfoto's, adresgegevens en blogposts. 1984 van Urban Myth is meer dan confronterend. 1984 is nietsontziend.

Een grote vierkante stelling staat midden in het publiek. Op de kubus boven de stelling verschijnen beelden van de webcams die overal door de zaal staan. Je bent niet langer een toeschouwer. Je doet mee. Dat sluit naadloos aan op het thema van 1984. Jij - als nietige Nederlander - wordt gezien, gevolgd en geregistreerd in allerlei online en offline databases. Is dat een eng idee? Of kunnen we er gewoon niets aan doen?

Veiligheid vs privacy

Uit onderzoek blijkt dat de meerderheid van de Nederlanders meer waarde hecht aan veiligheid dan vrijheid. Dus geven we vrijwillig onze privacy op. De nieuwe biometrische paspoorten bevatten vingerafdrukken en een gelaatsscanner. Je bonuskaart registreert al je aankopen en je internetprovider onthoudt je interesses en zoektermen. Waar je bent en met wie je belt, is via je telefoon te achterhalen. Geen gegeven of gedachte blijft nog onbelicht. Door een vloeiend spel van beelden, toneel en muziek wordt dit idee op zo'n heftige manier aan je opgedrongen, dat de rillingen soms over je rug lopen.

Publieksanalyse

De spelers testen de status quo meteen op het publiek. Er wordt steekproefsgewijs gecheckt of iedereen aanwezig is. Dan verschijnt er een foto van een straat in Amsterdam, die van de Facebook van een jongen achterin de zaal is geplukt. De profielfoto die later verschijnt is van de vriendin van een meisje op de tweede rij. Een blogpost blijkt bij een jonge VVD'er en rechtenstudent te horen. De toon is gezet. Treffender kan niet.

Eng scenario

Daarna ontvouwt zich een scenario waar we allemaal bang voor moeten zijn dat dit ons ooit overkomt. De kantoorclerk Winston Smith (Wouter van Oord) krijgt bewijs in handen dat hem doet twifelen aan de waarde van het autoritaire systeem. Dat gevoel wordt versterkt doordat hij een verboden – want niet door de overheid geautoriseerde – relatie krijgt met de jonge, onbezorgde Julia (Thirsa van Til). Opeens is Winston verdacht en wordt hij als een gevaar voor de samenleving gezien. Winston en Julia worden verhoord alsof ze criminelen zijn. Wouter en Thirsa brengen een overtuigend toneelspel dat soms grappig is, maar soms ook grimmig.

1984 stelt wat het belang is van onze privacy. Een onderwerp waar iedereen mee te maken heeft. Door het publiek ter plekke te traceren, is de confrontatie compleet. 1984 van Urban Myth gooit een actueel, maatschappelijk en ethisch vraagstuk in your face.